

Motion till riksdagen 2006/07:N254

av **Lars Johansson och Leif Pagrotsky (s)**

Kunskapslyft för småföretagare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör verka för ett nationellt kunskapslyft för landets småföretagare enligt den modell som Göteborgs folkhögskola och Företagarna genomfört.

Motivering

De små och medelstora företagen utgör kärnan för framtida tillväxt i landet, och det är därmed angeläget att främja utbildnings- och fortbildningsinsatser i denna sektor för att tillvarata den tillväxtpotential som finns här. Mot bakgrund av de begränsade möjligheter småföretagare och deras anställda har till traditionella kompetensutvecklingsinsatser finns ett behov av att utveckla flexibla och individanpassade fortbildningslösningar. Folkhögskolan kan med sin kompetens och lokalisering vara en viktig aktör för att främja kompetensutvecklingen i småföretagen.

Småföretagare är en ny målgrupp för Sveriges 148 folkhögskolor. Göteborgs folkhögskola har varit i kontakt med ett 70-tal skolor som visat intresse för att bedriva småföretagarutbildningar finansierade med folkhögskolans statsbidrag. Endast 15 folkhögskolor har kunnat anordna denna nya utbildning genom omprioriteringar av det ordinarie kursutbudet. Det är svårt att avsätta begränsade statsbidrag till en ny målgrupp om detta innebär att annan verksamhet måste läggas ned.

För att få en långsiktig, kontinuerlig finansiering och därmed kunna bygga upp kompetens och förankring bland lokalsamhällets företagare och vid folkhögskolorna krävs att resurser omfördelas så att arbetet med kompetensutveckling av landets småföretagare i landets folkhögskolor kan genomföras. Detta måste ske för att kunna genomföra ett större antal utvecklingskurser i Sverige och kunskapslyft för småföretagare. Dessa resurser skulle kunna

Fel! Okänt namn på

fördelas till folkhögskolorna efter ansökan. Fördelningen skulle administrativt kunna skötas av Folkbildningsrådet som även fördelar medlen till SAGA-verksamheten.

En möjlig utveckling kan vara att utbildningen stegvis byggs upp på de 148 folkhögskolor som finns i Sverige. Det skulle kunna möjliggöra en kontinuitet av utbildningar i hela Sverige samt att den rikstäckande organisation som finns för småföretagarutbildningar via folkhögskolor i dag skulle kunna utvecklas och förstärkas. Folkhögskolan skulle kunna bli en ännu större kraft än i dag i den regionala utvecklingspotentialen och speciellt kunna verka i glesbygden.

Projekt Vincent vid Göteborgs folkhögskola

Ett bra exempel är projektet Vincent vid Göteborgs folkhögskola. Ursprunget till utbildningsprogrammet Vincents framtagande är en utredning som Företagarna gjorde 1999 där det framkom följande:

- ? 70 % av deras medlemmar har högst grundskola som formell utbildningsbakgrund.
- ? Småföretagaren har svårt att avsätta tid för kompetensutveckling.
- ? Småföretagaren har svårt att identifiera och uttrycka kompetensbehov för sig själv och sina anställda.
- ? Småföretagaren har större tilltro till praktiskt lärande än teoretiskt. Företagarna har erfarenhet av att folkbildningspedagogiken är den mest lämpade för småföretagarutbildningar.
- ? Småföretagaren har svårigheter att betala priset för kompetensutveckling. Det råder okunnighet om utbildningsutbudet och dess relevans för den egna verksamheten.
- ? Utbildningsutbudet på marknaden svarar inte upp till behoven.

Företagarna Sverige och Göteborgs folkhögskola har för småföretagare utvecklat ett flexibelt webbaserat utbildningsprogram med folkbildningspedagogiken som bas. Utbildningsprogrammet kallas Vincent och det bygger på s.k. *blended learning*, vilket innebär att man blandar självständigt arbete via nätet och fysiska möten. Under hela perioden finns tillgång till hjälp och stöd via nätet. Vincent använder företagarens egna företag som läromedel, vilket innebär att företagaren alltid efter en Vincentkurs vet mer om det egna företags styrkor och svagheter. Vidare har företagaren funderat över vart man vill komma med företaget och vad som behöver göras för att nå dit.

Utbildningsprogrammet Vincent erbjuder

- ? hjälp att analysera företagets utvecklings- och utbildningsbehov,
- ? träffar med andra företagare vid seminarier för nätverksskapande och erfarenhetsutbyte,
- ? hjälp med att få fram en företagsutvecklingsplan,

Fel! Okänt namn på

- ? teoriavsnitt,
- ? skarpa verktyg och redskap i form av färdiga dokument och mallar samt
- ? handledarstöd via webben och vid seminarier.

Verksamheten hittills

Småföretagarutbildning i form av Vincentkurser har under perioden 2001–2005 genomförts vid 15 folkhögskolor i Sverige. Folkhögskolorna har använt statsbidrag till dessa kurser, vilket har inneburit att deltagarkostnaden för företagen varit låg. Vid mitten av 2005 har ca 1 200 företagare i Sverige gått utbildningen. Genomförda utbildningar har utvärderats vid Ålborgs universitet, och resultaten har varit mycket goda. Avhoppet under kursernas gång är enstaka, och detta är ovanligt vid distanskurser enligt utvärderarna. Det finns intresse både regionalt och nationellt för utvecklande och anpassning av Vincentprogrammet till speciella målgrupper.

Förväntningar

Västra Götalandsregionen/regional utveckling har gett Vincentprojektet/Göteborgs folkhögskola i uppdrag att bidra till den regionala utvecklingen med hjälp av utvecklingskurser och kompetensutbildningar för småföretagare.

I Västra Götalandsregionen genomförs under 2006, med hjälp av mål 3-medel från EU, utvecklingskurser för 268 företag med dryga 4 500 anställda. Förutom att varje företag via utbildningsplattformen får fram en företagsutvecklingsplan med vision, affärsidé, mål samt åtgärder som ska vidtas, får alla anställda i företaget också kompetensutvecklingsmöjligheter enligt speciellt framtagna individuella kompetensutvecklingsplaner. I landet i övrigt nås enligt samma modell ytterligare dryga 300 företag under 2006.

Intresset för att delta i EU-mål 3 enligt Vincentmodellen visade sig vara oerhört stort. Genomslagskraften var så stor att det visade sig att EU-bidraget inte räckte till för fler företag än beskrivet ovan. Rekryteringen fick avbrytas i förtid. Vidare kunde en stor del av Sveriges folkhögskolor inte delta då projektägaransvaret innebar för stora likviditetsproblem och risker för de flesta av folkhögskolorna. I Västra Götalandsregionen löstes detta genom att regionen gick in som ekonomisk garant. Företagarna, Västra Götalandsregionen och Göteborgs folkhögskola har i juni 2006 uppvaktat Näringsdepartementet med ovanstående program kallat Vincent med hur ett nationellt program för kunskapslyft av företagarna kan genomföras.

Stockholm den 26 oktober 2006

Lars Johansson (s)

Leif Pagrotsky (s)